

نام درس: تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره صفویه

رشته تحصیلی و کد درس: تاریخ (۱۲۲۹۰۴۸)

زمان آزمون: تستی: ۶۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: --

مجاز است.

امام علی^(ع) برتری مردم به یکدیگر، به دانش‌ها و خردهاست؛ نه به ثروت‌ها و تبارها.

۱. در کدام دوره تاریخی بر اساس جریان نفوذ تدریجی مذهب تشیع در ایران، تشیع در زمینه‌های مختلف علمی، سیاسی و نظامی رشد چشمگیری یافت؟

- الف. آل زیار ب. خلافت عباسیان ج. ترکمانان د. ایلخانان
۲. ظهور حکومت‌های محلی چون سربداران و آل کیا (در گیلان) به گسترش چه بعدی از فعالیت شیعیان کمک کرد؟
- الف. فقهاتی- کلامی ب. سیاسی- نظامی ج. علمی- کلامی د. دینی- علمی
۳. اهداف مهم نهضت سربداران چه بود؟

- الف. بیگانه ستیزی، فتوت، اعتقاد به ظهور مهدی ب. فتوت، مبارزه با حکومت مغولان، اشاعه تسنن
- ج. اعتقاد به ظهور مهدی، اشاعه تسنن، فتوت د. بیگانه ستیزی، مبارزه با تصوف، فتوت

۴. آشفته‌گی‌های فکری و سیاسی و شرایط نابسامان اقتصادی دوره تیمور، سبب ظهور کدام نهضت مذهبی شد؟

- الف. سربداران ب. حروفیه ج. صفویه د. بکتاشیه

۵. شاه اسماعیل اول پس از تشکیل حکومت خود به طور رسمی، چه کسانی را به عنوان وکیل و صدر انتخاب کرد؟

- الف. حسین بیگ لله، شمس الدین لاهیجی ب. امیر زکریا، شمس الدین لاهیجی

- ج. حسین بیگ لله، امیر زکریا د. امیر نجم، امیر زکریا

۶. زمانی که شاه اسماعیل اول بر تخت قدرت تکیه زد، سرزمین‌های عراق عجم و فارس و کرمان تحت فرمان چه کسی اداره می‌شد؟

- الف. الوند میرزا آق قویونلو ب. سلطان مراد قراقویونلو ج. حسین کیای چلاوی د. سلطان مراد آق قویونلو

۷. شاه اسماعیل اول برای پرکردن شکاف میان جنبه‌های دین سالاری و دیوانسالاری حکومت، کدام مقام دولتی را ایجاد کرد؟

- الف. صدر ب. امیرالامراء ج. قورچی باشی د. وکیل نفس نفیس همایون

۸. خواجه محمد صالح بیتکچی طی دوره کدام شاه صفوی شورش کرد؟

- الف. شاه اسماعیل اول ب. شاه طهماسب اول ج. شاه اسماعیل دوم د. شاه عباس اول

۹. بزرگترین مانع شرکت هند شرقی انگلیس در تحقق اهداف تجاری خود در هند و ایران کدام عامل بود؟

- الف. مخالفت شرکت هند شرقی هلند ب. مخالفت شرکت هند شرقی فرانسه
- ج. مخالفت شدید دولت صفوی د. دخالت‌های پرتغال در امور تجاری دریایی

۱۰. کدام شاه صفوی جهت مقابله با نیروی عثمانی و گسترش تجارت، ارامنه ارمنستان را به ایران کوچانید؟

- الف. شاه اسماعیل اول ب. شاه طهماسب اول ج. شاه صفی اول د. شاه عباس اول

نام درس: تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره صفویه

رشته تحصیلی و کد درس: تاریخ- (۱۲۲۹۰۴۸)

زمان آزمون: تستی: ۶۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ⊗ ندارد ○

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۱۱. فرقه نقطویه به لحاظ اعتقادی خود را پیرو کدام گروه می‌دانستند؟

الف. حروفیه ب. تسنن ج. تشیع د. نقشبندیه

۱۲. شاه عباس صفوی جهت مهار کردن قدرت نظامی قزلباش‌ها چه اقدامی انجام داد؟

الف. نیروی قزلباش را تضعیف نمود.

ب. به فکر استفاده از قدرت نظامی اروپائیان برآمد.

ج. به نیروی چرکس‌ها، گرجی‌ها و ارمنی‌ها متوسل شد.

د. مقام وکیل و صدر را ایجاد نمود.

۱۳. به موجب کدام عهدنامه صلح، تا پایان حکومت صفویه در مرزهای میان دودولت صفویه و عثمانی آرامش برقرار شد و تکلیف

سرزمین‌های که سال‌ها مورد اختلاف دو کشور بود تعیین گردید؟

الف. آماسیه اول ب. استانبول اول ج. قصرشیرین (ذهاب) د. آماسیه دوم

۱۴. اقدامات استقلال‌طلبانه علی‌مردان خان در زمان شاه صفی موجب جدا شدن کدام منطقه از قلمرو ایران گردید؟

الف. ارمنستان ب. گرجستان ج. قندهار د. بغداد

۱۵. نخستین برخورد غیروستانه میان ایران و روسیه در زمان کدام شاه ایران رخ داد؟

الف. شاه عباس دوم ب. شاه سلیمان ج. شاه عباس اول د. نادر شاه افشار

۱۶. شاه سلطان حسین به صوابدید چه کسی طریقه صوفیه را برانداخت و مشایخ صوفیه را از اصفهان بیرون کرد؟

الف. میرزا تقی اعظم ب. ملا محمد باقر مجلسی ج. امامقلی خان د. شیخ صدرالدین شیرازی

۱۷. دلایل ضعف قدرت عثمانی‌ها در تسلط بر بصره در زمان شاه سلطان حسین چه بود؟

الف. استفاده صفویان از قدرت دریایی انگلیسی‌ها

ب. رواج طاعون در بصره

ج. همکاری اعراب بصره در کمک به ایران برای تسلط بر آن نواحی

د. نفوذ روزافزون قدرت شاه سلطان حسین در بصره

۱۸. به هنگام محاصره اصفهان کدام شاهزاده صفوی با سپاهی به قزوین رفت تا قدرت صفویه را در آن شهر بازسازی کند؟

الف. شاه سلطان حسین ب. شاه تهماسب دوم ج. شاه عباس دوم د. شاه عباس سوم

نام درس: تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره صفویه

رشته تحصیلی و کد درس: تاریخ (۱۲۲۹۰۴۸)

زمان آزمون: تستی: ۶۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ⊗ ندارد ○

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۱۹. شاه عباس اول تبدیل اراضی ممالک خاصه را در راستای چه اهدافی انجام داد؟

- الف. بهبود وضعیت مالی کشور
ب. تقویت نیروی دیوانی کشور
ج. توسعه اراضی خالصه
د. مبارزه با تمرکزگرایی دولت
۲۰. گزینه نادرست انتخاب شود؟

- الف. شاه صفی تحت تاثیر وزیرش ساروتقی اراضی ممالک را به اراضی خاصه تغییر داد.
ب. شاه عباس دوم به تحریک وزیرش محمدبیک فرمان داد یهودیان قلمروش مسلمان شوند.
ج. شاه عباس اول تا حدودی مسئول انحطاط و زوال دولت صفویه بود.
د. سیاست تبدیل اراضی ممالک به خاصه موجب استحکام قدرت امیران قزلباش شد.
۲۱. در بررسی اراضی دوره صفویه برای پرداخت مالیات، مالیات اراضی پیرامون اصفهان به چه نحو پرداخت می شد؟
- الف. به روش مزارعه
ب. به روش مقاسمه
ج. به صورت مالیات جنسی
د. مالیات نقدی
۲۲. کدام گزینه صحیح است؟

- الف. انگلیسی ها انحصار واردات عمده محصولات هندوستان و جزایر سوماترا به ایران را بر عهده داشتند.
ب. شاه عباس اول به کمک هلندی ها به سلطه بازرگانی پرتغالی ها بر هرمز خاتمه داد.
ج. دوره صفویه تجارت به نهایت اضمحلال و سقوط رسید.
د. بخش اعظم تجارت ابریشم در دوره صفویه در اختیار ارامنه بود.

۲۳. در دوره شاه تهماسب با تغییر و تحول در مقام وکیل بر اهمیت کدام منصب افزوده شد؟

- الف. قورچی باشی
ب. وزیر
ج. سپهسالار
د. محرر
۲۴. اداره امور بازرگانی، جمع آوری مالیات و اداره کارگاه ها (بیوتات) زیر نظر چه مقامی انجام می شد؟
- الف. مستوفی الممالک
ب. وکیل نفس نفیس همایون
ج. وزیر
د. دیوان بیگی
۲۵. کدام گزینه صحیح نیست؟

- الف. رؤسا و سران قبایل قزلباش در دوره صفویه همواره عهده دار مقام امیرامرای بودند.
ب. در دوره صفویه سلاطین سرحدی تابع خوانین همان منطقه بودند.
ج. قلمرو صفویه از چهار والی نشین و ده بیگلربیگی نشین تشکیل شده بود.
د. ولات، بیگلربیگیان، خوانین و سلاطین جزء امراء دولخانه (مقرب الخاقان) به شمار می آمدند.

نام درس: تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره صفویه

رشته تحصیلی و کد درس: تاریخ (۱۲۲۹۰۴۸)

زمان آزمون: تستی: ۶۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۲۶. عمده‌ترین رکن دولت صفوی و ریش سفید تمام ایلات و قبایل ممالک بود؟

الف. وکیل نفس نفیس همایون ب. صدر ج. قورچی باشی د. وزیر

۲۷. گزینه نادرست کدام است؟

الف. بالاترین مقام جزایی عهد صفوی دیوان‌بینگی بود.

ب. در اوایل دولت صفوی صدر در کنار وظیفه مذهبی عهده‌دار امور نظامی نیز بود.

ج. در دوره پادشاهی شاه سلیمان مقام صدر به صدارت عامه و خاصه تقسیم شد.

د. در روزگار شاه عباس اول مقام صدر مهمترین مرجع برای تفسیر فقه شیعی بود.

۲۸. کدام گزینه در خصوص قضاوت و احکام مربوط به آن در دوره صفویه صحیح نمی‌باشد؟

الف. در دوره صفویه انتصاب قاضی از سوی صدر و با تأیید شاه صورت می‌گرفت.

ب. در اواخر دوره صفوی منصب قضاوت موروثی شد.

ج. محقق کرکی اولین شخص بود که در عهد شاه تهماسب به مقام شیخ الاسلامی رسید.

د. اجرای احکام صادره از سوی دیوان‌بینگی به عهده داروغه بود.

۲۹. در روزگار صفویه حکام قلمرو وسیع چه نام داشتند؟

الف. والی ب. خان ج. بیگلربیگی د. بیگ

۳۰. نظارت بر راه‌ها و جاده‌ها و تامین امنیت و اجرای احکام مراجع روحانی در ایالات وظیفه چه کسی بود؟

الف. وزیر حاکم ب. وزیرایالات ج. خان د. حاکم ایالات

۳۱. در تقسیم بندی‌های دیوانی عهد صفوی، ایشیک آقاسی، قاپوچی باشی، ناظر بیوتات، جزء کدام گروه قرار می‌گرفتند؟

الف. مقرب الحضرت ب. مقرب الخاقان

ج. امراء درباری د. امراء دولخانه

۳۲. نظارت بر اخلاق عمومی جامعه، از قبیل منع شرب و خمر، تعیین قیمت‌ها و کنترل اوزان از جمله وظایف چه کسی بود؟

الف. داروغه ب. محتسب ج. کلانتر د. نقیب

۳۳. عوایدی که در انبارهای مختلف و مخازن دستگاه خاصه گردآوری می‌شد جزء کدام دسته مالیات به‌شمار می‌آمد؟

الف. ضابطه ب. خاصه ج. اوارجه د. ارباب التحاویل

۳۴. مالیاتی که اصناف به دولت صفوی پرداخت می‌کردند چه نام داشت؟

الف. قچپور ب. تمغا ج. بنیچه د. جزیه

نام درس: تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره صفویه

رشته تحصیلی و کد درس: تاریخ (۱۲۲۹۰۴۸)

زمان آزمون: تستی: ۶۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۳۵. ویژگی عمده تاریخنگاری دوره صفویه چیست؟

الف. در ابتدا به صورت تاریخ عمومی نوشته می شد.

ب. بیشتر به صورت تاریخنگاری سلسله ای بود.

ج. در تاریخنگاری این دوره به اوضاع و احوال زنان توجه زیادی می شد.

د. به احوال کشورهای همسایه بیش از پیش توجه می شد.

۳۶. به فرمان کدام شاه صفوی علمای متعصب شیعه از دربار اخراج و برای مدتی لعن و سب خلفای سه گانه ممنوع اعلام شد؟

الف. شاه تهماسب اول ب. شاه اسماعیل دوم ج. شاه عباس اول د. شاه عباس دوم

۳۷. با لشکرکشی کدام سلطان عثمانی به مرزهای ایران اصول عهدنامه صلح آماسیه نقض گردید؟

الف. سلطان مراد چهارم ب. سلطان مراد سوم

ج. سلطان احمد سوم د. سلطان سلیمان

۳۸. آخرین حلقه از زنجیره جنگ های بزرگ نودساله (۹۱۶-۱۰۰۷ ه.ق) میان صفویان و ازبکان کدام جنگ بود؟

الف. جنگ جام ب. جنگ مرو ج. جنگ رباط پریان د. جنگ هرات

۳۹. هدف اصلی شاه عباس اول از اعزام نمایندگانی به کشورهای اروپائی چه بود؟

الف. اتحاد با پادشاهان اروپائی و تقاضای کمک در حمله بر ضد عثمانی

ب. دعوت از بازرگانان اروپائی برای تجارت در ایران

ج. ایجاد روابط دیپلماتیک

د. درخواست مساعدت از دول اروپائی جهت حمله به ازبکان

۴۰. فرمانده ایرانی به هنگام تصرف جزایر خلیج فارس از سلطه پرتغالی ها، چه کسی بود؟

الف. شاه عباس ب. امامقلی خان ج. الله وردی خان د. گرگین خان

۴۱. کدام گزینه بیانگر تعریف ذیل است:

« این کتاب تاریخ عمومی درباره شاه اسماعیل اول و شرح جنگ های او با حکام ایرانی در نواحی مختلف و نیز با ازبکان و عثمانی هاست.

و همچنین شرح وقایع پادشاهی شاه تهماسب اول را تا سال ۹۷۹ ه. در برمی گیرد.»

الف. احسن التواریخ ب. جهانگشای خاقان

ج. تذکره شاه تهماسب د. تکلمة الاخبار

نام درس: تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره صفویه

رشته تحصیلی و کد درس: تاریخ (۱۲۲۹۰۴۸)

زمان آزمون: تستی: ۶۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ⊗ ندارد ○

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۴۲. مؤلف کتاب فوائد الصفویه کیست ، و موضوع آن چیست؟

الف. ابوالحسن قزوینی ، پادشاهان بی تاج و تخت پس از سقوط حکومت شاه سلطان حسین

ب. اسکندر بیک ترکمن، پادشاهی شاه عباس اول

ج. ابن بزاز، سلسله نسب صفویان

د. عبداللطیف قزوینی ، شرح جنگ‌های شاه تهماسب با ازبکان

۴۳. گزینه نادرست کدام است؟

الف. کتاب خلاصه التواریخ از نظر زمانی برای دوره شاه تهماسب اول ، شاه اسماعیل دوم و شاه محمد خدابنده و نیز شاه عباس اول

مطالب ارزشمندی دارد.

ب. نگارش کتاب تاریخ الفی در سال ۹۹۳ ه ق به فرمان اکبر شاه گورکانی تألیف شده است.

ج. اسکندر بیک ترکمن وقایع دوره صفویه را تا سال ۱۰۳۸ ه ق تألیف کرده است.

د. جواهر الاخبار شرح حال نیاکان صفویان تا ظهور شاه عباس اول است.

۴۴. به هنگام لشکرکشی شاه اسماعیل اول به بغداد کدام خاندان در حویزه حکومت می کردند؟

الف. قراقویونلوها ب. آل جلایر ج. آل مظفر د. آل مشعشع

۴۵. شاه تهماسب اول در جنگ با عثمانی‌ها، شیوه تخریب ولایات سر راه دشمن را چه زمانی به کار می برد؟

الف. در تمام جنگ‌ها

ب. زمانی که سپاه عثمانی از نظر عده و نوع سلاح‌های جنگی بر سپاه صفویه برتری داشت.

ج. زمانی که تعداد سپاه صفوی بیشتر بودند.

د. زمانی که سپاهیان عثمانی وارد خاک ایران می شدند.

۴۶. کدام گزینه از علل سقوط صفویه به شمار نمی رود؟

الف. تحدید استقلال پادشاه

ب. تربیت شاهزادگان در حرم و دخالت زنان و خواجه سرایان

ج. قدرت روزافزون صوفیان

د. تضاد میان نظامیان قزلباش و دیوانسالاران ایرانی

نام درس: تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره صفویه

رشته تحصیلی و کد درس: تاریخ - (۱۲۲۹۰۴۸)

زمان آزمون: تستی: ۶۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ⊗ ندارد ○

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۴۷. شاه عباس اول برای بهره‌مندی از عواید املاک شخصی خود و ختنی کردن انتقادهای اطرافیان درخصوص تملکاتش چه اقدامی انجام داد؟

الف. املاک خود را به اوقاف تبدیل کرد. ب. به اراضی خاصه تبدیل کرد.

ج. به اراضی خالصه تبدیل کرد. د. املاک خود را به سران قزلباش مقاطعه داد.

۴۸. سفیر روسیه که در اواخر حکومت صفوی به ایران آمد و به هنگام بازگشت به روسیه، اغتشاشات و ناامنی‌های حکومت صفویه را گوشزد کرد و تزار روسی را به تصرف ولایات ساحلی دریای خزر تحریک نمود که بود؟

الف. وولینسکی ب. آوارموف

ج. اسرائیل اوردی د. ستنکارزاین

۴۹. طریقت صفوی که از استیلای مغولان در میان قبایل ترکمان در حرکت بود، اساساً در چه نواحی نفوذ زیادی یافت؟

الف. آسیای مرکزی، قفقاز و آناتولی ب. ایران، عراق و آناتولی

ج. خلیج فارس، عراق، دمشق د. نواحی مرکزی ایران و عراق

۵۰. در دوره پادشاهی شاه سلیمان مقام داروغگی اصفهان در انحصار کدام خانواده بود؟

الف. شاهزادگان گرجی ب. خاندان سلطنتی ج. سادات و شیوخ د. ارامنه جلفا